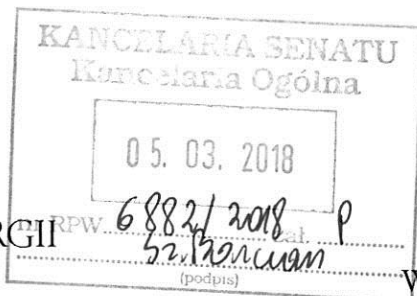

MINISTER ENERGII

03980200020285
RPW/6882/2018 P
2018-03-05

Warszawa, 02.03.2018 r.

DGA.II.058.34.2018
IK: 191939

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Krystiana Probiezja złożone na 55 posiedzeniu Senatu w dniu 31 stycznia 2018 r. w sprawie podjęcia działań usprawniających proces wypłacania rekompensat oraz działań legislacyjnych, które przyczynia się do rozszerzenia zakresu grup społecznych uwzględnionych w wypłacaniu rekompensat za utracone prawo do deputatu węglowego, uprzejmie przekazuję poniższe informacje.

Do przedsiębiorstw górniczych wskazanych w ustawie z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1971) złożono ponad 237 tys. wniosków, z których do końca 2017 r. zweryfikowano i wypłacono świadczenia rekompensacyjne dla ponad 187 tys. osób.

Według stanu na dzień 28 lutego 2018 r. w bieżącym roku zostały wypłacone świadczenia dla kolejnych 18 tys. osób na kwotę ponad 181 mln zł.

Łącznie zweryfikowano i wypłacono ponad 205 tys. rekompensat na ogólną kwotę ponad 2 mld zł.

Do weryfikacji pozostało jeszcze ok. 6,5 tys. wniosków i dotyczy to praktycznie jedynie Spółki Restrukturyzacji Kopalń. W pozostałych spółkach program właściwie już się zakończył, ponieważ do weryfikacji zostały jedynie pojedyncze wnioski, które czekają na uzupełnienie dokumentów przez osoby uprawnione lub wymagają dodatkowych wyjaśnień.

Do końca I kwartału 2018 r. wszystkie osoby, które złożyły wnioski powinny otrzymać w przypadku pozytywnej weryfikacji wypłatę należnego świadczenia, a w przypadku negatywnej weryfikacji odmowę w formie pisemnej, od której mogą się odwołać do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 14 dni od otrzymania odmowy.

W czasie prac nad projektem ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla priorytetem dla działań Rządu było przede wszystkim wypłacenie emerytom i rencistom, finansowanego ze środków budżetu państwa, świadczenia rekompensującego w możliwie jak największym stopniu korzyści utracone w wyniku nieotrzymywania deputatu węglowego bądź ekwiwalentu pieniężnego.

Na etapie prac legislacyjnych w katalogu osób uprawnionych, oprócz emerytów i rencistów, uwzględniono również wdowy po nich. Ale nie dlatego, że są „lepsze” od wdów po pracownikach, ale dlatego, że były po emerytach i rencistach, których dotyczyła ustawa o świadczeniu rekompensacyjnym. Nie ujęcie w ustawie wdów i sierot po pracownikach jest niewłaściwie interpretowane z punktu widzenia intencji ustawodawcy. Nie było celem, ani zamierzeniem pozbawianie rekompensaty wdów i sierot po zmarłych górnikach (pracownikach). Nie powinno się także stawiać znaku równości pomiędzy tą ustawą a układami zbiorowymi pracy obowiązującymi w poszczególnych przedsiębiorstwach górniczych.

Obecnie prowadzone są przez Ministerstwo Energii analizy zapisów układów zbiorowych pracy zarówno zakładowych, jak i ponadzakładowych pod kątem uprawnienia dla wdów po zmarłych pracownikach, bez względu na przyczynę zgonu. Biorąc pod uwagę restrukturyzację sektora górnictwa węgla kamiennego, która rozpoczęła się pod koniec ubiegłego wieku, mnogość rozwiązań prawnych (układy ponadzakładowe, zakładowe umowy zbiorowe, porozumienia i inne regulacje prawa pracy obowiązujące w przedsiębiorstwach górniczych), potrzebny jest na to wszystko przede wszystkim czas. W niektórych kopalniach były regulacje, które można powiedzieć „na wprost” wymieniały wdowy po pracownikach w katalogu osób uprawnionych do bezpłatnego węgla, w innych były tylko wdowy po emerytach i rencistach oraz tzw. grupa innych osób nie będących pracownikami. Ministerstwo Energii stara się ustalić, czy w gronie tych osób były np. wdowy po zmarłych pracownikach. Wiemy też, że strony układów zbiorowych mają prawo dokonywać interpretacji zapisów zawartych w układach. Resort stara się dotrzeć do tych interpretacji, a sprawa nie jest prosta, gdyż sektor jest zrestrukturyzowany i odszukanie dokumentów z lat 1991-2015 napotyka na problemy, często stricte organizacyjne, czyli gdzie i u kogo fizycznie takie dokumenty mogą się znajdować?

Ponadto przedsiębiorstwa górnicze sprawdzają w posiadanej dokumentacji, jakiej liczby osób może ta kwestia dotyczyć.

Po zakończeniu, można powiedzieć I etapu, realizacji ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, po dokonaniu rozliczeń przez przedsiębiorstwa wypłacające, Ministerstwo Energii będzie diagnozować możliwości zarówno prawne, jak i finansowe, rozwiązania sytuacji, w jakiej znalazły się wdowy i sieroty po zmarłych pracownikach.

Natomiast jeżeli chodzi o emerytów i rencistów, którzy utracili prawo do deputatu jeszcze jako czynni pracownicy, to sytuacja tych osób różni się zasadniczo od sytuacji emerytów i rencistów uprawnionych do świadczenia rekompensacyjnego. Wówczas, gdy wypowydano emerytom i rencistom prawo do bezpłatnego węgla osoby te miały jeszcze status „pracowników”. Pracownicy ci przechodzili na emeryturę nie mając już prawa do bezpłatnego węgla jako emeryci i renciści. W związku z tym, skoro prawa tego nie mieli, nie można osobom tym przyznać prawa do rekompensaty z tytułu utraty prawa, gdyż zmieniając status z „pracownika” na „emeryta” lub „rencistę” już tego prawa nie posiadali. Jak już wcześniej informowano w licznych wypowiedziach na forum publicznym, Ministerstwo wraz ze stroną społeczną i zarządami każdej ze spółek węglowych będzie analizować i rozstrzygać, mając na względzie wyniki spółek za I półrocze, co w tej kwestii można zrobić.

*Z poważaniem,
z upoważnienia Ministra Energii*

SEKRETARZ STANU

Grzegorz Tobiszowski

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, dot. DSP.INT.4813.9.2018;
2. Pan Jarosław Kaczyński – Prezes Partii Prawo i Sprawiedliwość, dot. BP-S-320/18;
3. Prof. dr hab. Inż. Krystian Probierz – Senator RP, Biuro Senatora RP;